****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradsk výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

únor/február 2022 **číslo 148**

****

Únor 2022 a historické paralely…

Praha 1968 – doufejme, že ne Kyjev 2022?

V únoru si vždy připomínáme komunistický puč roku 1948 a jeho následky, zejména v padesátých letech. I letos by byla řada důvodů proč to všechno znovu probrat, zejména proto, že po listopadu 1989 vyšly najevo další skutečnosti ohledně rolí tzv. sovětských poradců na ministerstvech a v bezpečnostních složkách, bez kterých by ještě mohlo být uvažováno o možném vzepření se prezidenta Beneše plánu pučistů. Tehdejší sled událostí byl už zmapován v několika studiích a je jen logické, že mnozí přičítají snadný úspěch komunistů nalomení národní páteře během předchozích let nacistické okupace. Vždyť ony totality jsou si tak podobné a učily se jedna od druhé.

Navíc, jejich rozdělení a podrobení částí Evropy už před válkou – viz. známý plán Ribbentrop-Molotov – potvrzený pak během synchronizovaného útoku na Polsko ze západu i východu, pochybovačům jasně ukázal o co jde. Ano, Hitler si přivlastnil anschlusem Rakousko a pak následovaly naše Sudety a nakonec i zbytek Československa 15.března 1939 a po malé pauze 1. září téhož roku Polsko. Ano, zvětšování říše se sice zprvu Hitlerovi dařilo a při pohledu na tehdejší mapu Evropy se demokratům ježily vlasy, ale z hlediska historie to muselo být pouze dočasným úspěchem. Moc je totiž někdy příliš a kdyby si to tehdy Hitler spočítal a snahu o ,,odčinění Versailles“ ničím neomezenou rozpínavostí říše zastavil, mohlo se vše vyvíjet jinak. To už ovšem bylo jasné, že se z historie poučit nehodlá a kapitoly o pádech celé řady imperií právě kvůli pokusům o další křečovitou vojenskou expanzi číst nebude. A nevyplatilo se mu to: nejdříve prohrál Bitvu o Británii, čímž umožnil i existenci pozdějšího předmostí pro invazi v Normandii a pak selhal i pokus o podmanění Ruska a konec Třetí říše byl už vlastně na dohled.

Ale dost o Hitlerovi a jeho strategických chybách, neboť dnes je tu přece Putin a chtěl by se chovat naprosto stejně. Jeho článek z minulého roku o nutnosti obnovit Sovětský svaz i ,,sféru vlivu Ruska ve střední Evropě“ je všeobecně známý. Je však nutné připomenout, že jeho výchozí premisa poválečného uspořádání, tedy ,,co jsme osvobodili, je naše…“ nebyla nikdy takto představena oněm na konci války osvobozeným zemím (až tedy do pučů, kterými je Moskvou nastolené režimy fakticky Rusku podřídily). Nebyla také s koncem války s těmito zeměmi smluvně stvrzena a bylo by pošetilé očekávat, že by ony tehdy s radostí podepsaly odevzdání suverenity Stalinovi (a dnes Putinovi).

Stejně tak je zjevně strategicky pochybené Putinovo uvažování a jeho ultimatum NATO vrátit se před rok 1999 a dokonce ještě o desetiletí nazpět. To mu možná dochází až nyní – na pozadí opožděného, ale nyní jednotného postoje NATO (byť ještě ne celé unie) vzepřít se jeho nehorázným požadavkům. Aliance zároveň rychle posiluje jednotky ve východních členských zemích (a měla by ještě zrychlit) a dodává obranné zbraně Ukrajině i přes německé zdráhání.

Je dokonce možné usuzovat, že když propásl moment možného překvapení, Putin si už napadení Ukrajiny nebude moci dovolit. Zejména proto, že mu musí nyní být jasné, jakou strategicky neúnosnou cenu by zaplatil a určitě proto dál zvažuje jak z té šlamastiky. Co se mu zcela jasně nezamlouvá, jsou signály, že pokud Ukrajinu napadne, Finsko a Švédsko požádají o vstup do NATO, aliance přesune vojska a rakety do Pobaltí a Rumunska a Británie zlikviduje oligarchům (a tedy jemu) investice v ,,Londongradu“. To by pro něj bylo ještě horší, než nynější ,,nepřijatelné ohrožení Ruska Západem“. A hrálo by roli i ono doma pro něj politicky nepřijatelné ,,umírání synů ruských matek“ během války s Ukrajinou a soudě podle odhodlání Ukrajinců, nepadlo by jich určitě málo. Navíc, geopoliticky je Rusko nyní na euro-asijském kontinentě v nevýhodné situaci i vzhledem k Číně, kterou láká bohatství Sibiře a představa, že by to vše mohlo Pekingu patřit. A Rusko je kolos na hliněných nohách a bez exportu surovin jako ropa a plyn by se rychle zhroutilo. Doufejme tedy, že Putin se nakonec bude muset spokojit s několika z oněch ,,druhořadých“ ústupků, o kterých jsou Amerika a NATO ochotné diskutovat, jako třeba prodloužený status quo, garance nehybnosti základen raket, zajištění kontrol přípravy a pohybů vojsk režimem inspekcí a podobně. A k zachování domácí reputace by to mohlo stačit, když tu mezinárodní ztratil harašením zbraněmi. Doufejme, že tak učiní a ČR a SR si také oddechnou.

Podivný to únor a zejména skutečnost, že se to vše děje tři čtvrtě století po ukončení druhé světové války./jn/

****

Správní rada londýnského Velehradu srdečně zve krajany na zoomovou

Tradiční českou mši

V neděli 27. února ve 14 hodin **Slouží P. Tomáš Roule z Říma**

Kódy: https://us02web.zoom.us/j/83022425064?pwd=RDNTMDFtN3BUSjVhbHdQNlI3eEk1UT09

Meeting ID: 830 2242 5064 ***Passcode:*** 793949 ***Další informace na:*** contact@velehrad.org.uk

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Důstojná velehradská vzpomínka na oběť Jana Palacha

Připomínka onoho smutného 19. ledna 1969 a bolestné smrti studenta Jana Palacha -- po pár dnech utrpení v nemocnici po pokusu o upálení před budovou Národního muzea v Praze – připadla letos na středu. Protest proti počínající letargii národů Československa po sovětské invazi a okupaci z předchozího srpna tehdy národy vyburcoval, ale bohužel jen dočasně a tak následovalo dalších dvacet let komunistického marasmu.

To vše zaznělo i v promluvě Otce Tomáše Rouleho z Říma během velehradské zoomové bohoslužby v den onoho výročí a bylo ještě zesíleno po mši pásmem zvukových a obrazových připomínek oněch dní. Otec Tomáš porovnal Janův pokus o zdánlivě beznadějný zápas proti návratu totalitní beznaděje s textem biblického čtení zápasu Davida s Goliášem, kdy malý, ale spravedlivý jedinec vítězí nad zdánlivě všemocným obrem. Můžeme argumentovat, že v Janově případě onen morální vzdor nakonec zvítězil pádem režimu a jeho oběť je dodnes každý rok připomínána, zatímco oni tehdejší Goliášové jsou zapomenuti.

Zmíněné pásmo hlášení rozhlasu a televize z oněch dní, spolu se sérií záběrů, včetně univerzitních hodnostářů nad Janovou rakví a davů během pohřbu, kdy se prý do Prahy sjel až milión Čechů a Slováků, profesionálně monitorovala Karin Kubáčková Několik účastníků večera také zavzpomínalo na tehdejší události a rozproudila se zajímavá diskuse. Vzhledem ke covidu se sice zúčastnila jen necelá dvacítka krajanů, ale to neubralo vzpomínce na působivosti. Jan by měl určitě radost!

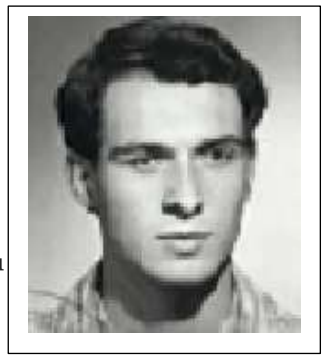

Účastníci Palachovského zoomového večera Velehradu; Janova fotografie z univerzitního Indexu; hovoří Otec Tomáš Roule a dva záběry z pásma...

Londýnská SVU: O prevratnom úspechu českých vedcov s ich šéfom...

Na zoomovej prednáške SVU v sobotu 22. januára popísal dr Peter Cigler z Českej akadémie vied prevratný úspech skupiny českých vedcov pod jeho vedením vo veľmi aktuálnej oblasti: Vymysleli nový typ nosičov vakcín, zjednodušujúci ich distribúciu a skladovanie. Univerzálny systém sa dá použiť aj na vpravovanie individuálne prispôsobených protinádorových vakcín a liekov na neurodegeneratívne choroby (napríklad Parkinson) do buniek, aj na génovú terápiu. O využití ich objavu v praxi vedci už vraj rokujú s medzinárodnými farmaceutickými firmami, ktoré majú oň veľký záujem.

Za SVU oslovila Dr Ciglera Zuzana Slobodova-Nepil potom, čo sa o jeho práci dopočula z českého rozhlasu a napísala: ,,Je to chemik telom aj dušou: už ako dieťa prevádzal k zúfalstvu svojich rodičov doma nespočetné chemické pokusy. To viedlo k štúdiu na fakulte anorganickej chémie na Karlovej univerzite a potom k doktorátu v Kalifornii. Odtiaľ sa vrátil do Prahy, aby sa na ČAV venoval výskumu nanočastíc a pedagogickej práci. Pre rádio hovorí pravidelne. Je to ale renesančný človek: zároveň je známym skladateľom. Bez hudby, podľa vlastných slov, nemôže žiť. Osem rokov sa učil hrať na lesný roh, potom bol v hudbe samouk. Dnes sa jeho moderná vážna hudba hrá v tridsiatich krajinách. Záujmy sa mu prelínajú: vo svojich skladbách využíva "zvuky molekúl". Jeden z nástrojov v jeho kompozíciach sú staré autá. Zložil aj operu.“

Tolik k prednáške dr. Ciglera napísala Zuzana Slobodova-Nepil. Členom londýnskej SVU môžeme ich jedinečný zážitok naozaj závidieť...

****

Z hospody Švejk, Praha

SVU – pozýva krajanov na zoomovu prednášku

Mgr. Tomáše Kykala z historického odboru Vojenského historického ústavu v Prahe

Švejk v českých dějinách

26. februára o 18 hodine

Informacie aj zoomové kódy Zuzana Slobodova (zslobodova@yahoo.com**) tel.: 0207 744 675**

****

****

Budeme vzpomínat na naše únorové zemřelé

V únoru vzpomeneme gen. **Antonína Petráka**, veterána z 1.čs. obrněné brigády (8.2.2009), prof. **Jaroslava Krejčího** z univerzity v Lancasteru, odbojáře, sociologa a ekonoma (16.2.2015), dalšího našeho vojáka **Vladimíra Drábka** (17.2. 1984), velvyslance ČR, v Londýně **Jana Winklera** (16.2.2009), Gen. **Miroslava Štanderu** z francouzské CGI/6, 312. čs. stíhací perutě a 68. noční perutě RAF (19.2.2016), generála **Miroslava Liškutína** DFC, dalšího pilota 312ky (19.2.2018), Wing/Cdr **Tomáše Vybírala**, DFC, DSO, veterána 312ky a velitele 134. čs. stíhacího svazu nad Normandií během invaze (21.2.1981). Dále pak vzpomeneme majora **Václava Šikla** z francouzské GCII-2 a naší 310.čs stíhací perutě (24.2.1996), dalšího letce **Miroslava Kratochvíla-Bittona** ze 310ky a předtím z 200.čs. protiletadlového praporu u Tobruku (25.2. 2014) a P. kpt.**Františka Rochly**, vojáka a kněze (28.2.1992). Vzpomeneme i zápalné oběti č.2 z r. 1969, **Jana Zajíce** a dalších obětí sovětské okupace. Náš poslední válečný veterán v Británii, **dr.Benjamin (Bedřich) Abeles** (r.1925) a ,,Wintonovo dítě", zemřel 14.12. 2020. Abeles byl mechanikem čs. 311. bombardovací perutě RAF. Rodina zahynula v koncentráku a on po válce studoval v ČSR a v Izraeli, kde získal doktorát z fyziky a USA (kde vynalezl termoelektrický generátor pro kosmické lety), a nakonec se usadil v britském Leicestru. RIP.

- **Velehrad srdečně děkuje paním Kopecké, Koblihové, Hruškové, Ivaně Heard, dr. Heleně Walters a Janu Kubíčkovi za finační dary!**

Vracíme se zde ještě alespoň fotografií k velmi úspěšné tradiční Mikulášské oslavě, uspořádané 4. prosince eskou a Slovenskou školou v londýnském Streathamu, dobře známou pod názvem Okénko. Letošní mohutné oslavy těsně před vládními covidovými restrikcemi se zúčastnilo více než 350 krajanů. Kromě programu, včetně folklórních tanečních vystoupení (viz foto), měli účastníci možnost nejen zazpívat si tradiční koledy, ale take si vyzkoušeli nejrůznější řemeslné výrobky a ochutnali různé vánoční pochoutky. Spokojení krajané také mezi sebou s potěšením přivítali českou velvyslankyni paní Marii Chatardovou. Okénku k úspěchu a k jejich aktivitě, pomáhající udržet národní dědictví srdečně gratulujeme! Připomínáme, že školička (Kroužek) Okénka pro nejmenší děti pokračuje na Velehradě a že jsou ještě místa (viz také oznámení na str 6.) Jana poskytne informace rodičům na *jana.nahodilova@okenko.uk*

Polský „Palach" není zapomenut

Jeden polský kamarád z londýnské komunity si povšiml Palachovského výročí a připomněl nám, že existoval i polský případ sebeobětování na protest proti okupaci Československa armádami Varšavského paktu. Jmenoval se Ryszard Siwiec a byl za války bojovníkem Rusy ,,neschválené" demokratické podzemní odbojové armády, utvořené po porážce nacisty v roce 1939 a zvané Armia Krajowa, nebo také Polski Związek Powstańczy. Po válce pracoval jako účetní, byl ročník 1909 a 12. září 1968, kdy se na protest proti okupaci Československa ve Varšavě upálil, nebyl už mladíkem, ale bylo mu 59 let. Siwiec jednal zcela sám a jen málo lidí si uvědomilo, co chtěl dokázat, i když existovaly záběry jeho oběti. Komunistickým úřadům se navíc podařilo vše ututlat a až po pádu režimu natočil režisér Maciej Drygas o Siwcovi dokumentární film. Dostalo se mu pak posmrtného uznání vyznamenáními od nových demokratických režimů Polska, Česka i Slovenska. Čest jeho památce!

Také v Londýně bylo s OSN vzpomenuto výročí hrůz Holokaustu

Památný den OSN 27.ledna každoročně připomíná výročí hrůz Holokaustu. I letos bylo výročí příležitostí k zamyšlení a britská média přinesla záběry ze setkání prince Charlese s posledními sedmi žijícími portrétovanými pamětníky koncentračních táborů.

Naše komunity mimo jiné vzpomněly i hrůz Terezína, který nacistům sloužil od listopadu 1941 až do konce války jako ghetto, tranzitní tábor i koncentrační tábor a jeho branou prošlo zhruba 74.000 židovských příslušníků protektorátu a od poloviny roku 1942 tam začali nacisté svážet i jejich souvěrce z Německa, Rakouska, Dánska a Lucemburska. Navíc, Terezínem prošlo také 60.000 židovských protektorátních příslušníků, deportovaných do Osvětimi a jinam. Po porážce Slovenského národního povstání byli do Terezína sváženi i Židé ze Slovenska. Terezínské ghetto mělo ve srovnání s vedlejším koncentrákem zvláštní volnější režim a vězňové se mohli do jisté míry sami spravovat, neboť nacisté se tak snažili oklamat kontroly mezinárodního Červeného kříže, což se jim dařilo. Terezínem celkem prošlo 140.000 Židů, 90.000 z nich bylo dál deportováno a zhruba 33.000 bylo zavražděno. Nezapomeňme!

Terezínský památník dnes...

****

BCSA – British, Czech and Slovak Association zve srdečně na zoomovou přednášku

16-leté studentky angličtiny Niny Fořtíkové (účastnice slohové soutěže BCSA) o názorech její generace

Sixteen-year old Czech schoolgirl on Czech elections and populism

ve čtvrtek 17. února od 18 do 19.30

Zájemci kontaktujte BCSA e-mailem na bcsa@bcsa.co.uk do 15.2. o poslání zoomových kódů

BCSA také zve na pravidelné setkání ,,Get to know you" 9. února od 19 do 22 hodin

v restauraci Bohemia House (Český a slovenský nár. klub, obnovený pod novým vedením), 74 West End Lane, NW6

****

****

DUCHOVNÉ SLOVO: „Prispejme svojimi modlitbami, slovami i skutkami k jednote...‘‘

Výzva arcibiskupa metropolity Stanislava Zvolenského pri príležitosti Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

„Prispejme svojimi modlitbami, slovami i skutkami k jednote. A pozvime k tomu aj ďalších vo svojom okolí. Aby všetci kresťania boli svetlom, ktoré ukazuje cestu k Bohu a aby sme svojím rozdelením toto svetlo neoslabovali. Práve naopak: nech sa vďaka tomuto svetlu Kristus znovu zjaví ľuďom nášho sveta, a nech naše svedectvo vedie k tomu, aby sme sa stávali bratmi a sestrami, deťmi jedného Otca," vyzval pri príležitosti Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov bratislavský arcibiskup metropolita a predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský.

„Všetkých srdečne pozývam, aby sa zapojili do tohtoročného týždňa modlitieb za jednotu," napísal arcibiskup TK KBS. Predseda KBS sa 23. januára 2022 zúčastnil na ekumenickej bohoslužbe v Evanjelickom Novom kostole na Legionárskej ulici v Bratislave. Bohoslužbu vysielala v priamom prenose RTVS.

Tradičný termín konania Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov je na severnej pologuli od 18. do 25. januára (no zapojiť sa modlitbami je možné po celý rok). Tieto dni navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami sv. Petra (Katedra) a sv. Pavla (Obrátenie), čo im dodalo symbolický význam.

Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov zverila tento rok úlohu vybrať tému a pripraviť koncept materiálov Rade cirkví Blízkeho východu, ktorá má sídlo v Bejrúte v Libanone. Pôvodne túto Radu tvorili tri cirkevné rodiny: evanjelici, orientálni pravoslávni a východní (byzantskí) pravoslávni. V roku 1990 sa pridala aj katolícka rodina východných cirkví. Ako tému Rada zvolila „Videli sme na východe jeho hviezdu a prišli sme sa mu pokloniť" (Mt 2,2).

Tému hviezdy členovia Rady vybrali aj preto, že hlavnou slávnosťou spojenou s narodením Krista je pre mnohých východných kresťanov Epifánia – Zjavenie, keď sa Božia spása zjavila národom v Betleheme a pri Jordáne. Toto sústredenie sa na teofániu je v istom zmysle pokladom, ktorý kresťania Blízkeho východu môžu ponúknuť svojim bratom a sestrám na celom svete, zdôvodnili svoj výber. *„Aj keď sme od kresťanov v Libanone fyzicky vzdialení, radi príjmame ich pozvanie k modlitbe za jednotu. Ďakujeme im za ich svedectvo: nech nám je inšpiráciou aj pre náš duchovný život,"* dodal predseda KBS.

Kresťania z Blízkeho východu pripravili materiály pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov vo vedomí, že svet zdieľa mnohé utrpenia a ťažkosti, ktoré aj oni zakúšajú, a túži po svetle, ktoré by ho viedlo na ceste k Spasiteľovi, ktorý má moc zvíťaziť nad tmou. Svetová pandémia COVID-19, následná ekonomická kríza, zlyhávanie politických, ekonomických a sociálnych štruktúr, ktoré majú chrániť najslabších a najzraniteľnejších, zdôraznili globálnu potrebu svetla, ktoré by svietilo v tme, uvádzajú materiály k Týždňu modlitieb. Kompletné ich možno nájsť v slovenskom preklade na stránke KBS *,,Ekumenické dokumenty‘‘*.

Preklad ekumenických materiálov k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov mala tento rok na starosti Eva Guldanová, predsedníčka Ekumenického výboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a asistentka generálneho tajomníka Ekumenickej rady cirkví na Slovensku. Rozhovor s ňou prinášajú stránky TK KBS.

Z KRAJANSKÉHO SVĚTA: Další debata iniciativy Korespondenční volba

Mezinárodní iniciativa *Korespodenční volba* oznámila, že bude 4. února od 17 hod CET pořádat už 6. mezinárodní debatu o uzákonění distanční volby pod názvem Srdcem doma. Datum je vybráno podle dne odchodu Komenského do exilu. Debaty se mají zúčastnit Martin Smolek, náměstek ministra zahraničí pro řízení sekce právní a konzulární, MZV ČR, Pavel Pitel, ředitel konzulárního odboru MZV ČR a Jiří Krátký, zvláštní zmocněnec pro krajanské záležitosti, MZV ČR a moderovat bude novinářka Eva Hrnčířová. Debata se zaměří na otázky z oblasti sociálně-právní služby českým občanům v zahraničí a na otázky ohledně prosazení korespondenční volby, včetně uvedení příkladů z praxe od našich zahraničních sousedů, sdělují organizátoři. Dodávají, že případné otázky je třeba vepsat po vyplnění do přihlašovacího formuláře ***https://forms.gle/S5xSS44Yeanj5HUm8*** a zoomové kódy budou přihlášeným poslány mailem. Další informace podají Marta McCabe a Dagmar Straková na ***https://www.chceme-volit-distancne.cz***

Cena za chválihodný počin českých krajanských knihoven

,,SUK – čteme všichni“ je název speciální ceny Národního pedagogického muzea a knihovny J.A. Komenského v rámci 29. ročníku Ceny za literaturu pro děti a mládež na podporu čtenářské gramotnosti, což se týká i krajanů a jejich dětí. Vždyť přece chceme, aby mluvily a psaly česky a knihovny jsou pýchou krajanských středisek všude po světě. Krajanů se bude týkat speciální cena odborné poroty za počin knihoven v zahraničí ve spolupráci s Czech Association a Krajánek ve světě. Krajanské knihovny se mohou přihlásit přímo ve formuláři pro kategorii “Počin školních knihoven”. Budou tak zařazené nejen do hlavní soutěže všech knihoven, ale zároveň budou soutěžit o speciální cenu českých knihoven v zahraničí. V odborné porotě navíc letos zasedne zvláštní zmocněnec pro krajanské záležitosti, Mgr. Jiří Krátký, MA. Organizátoři vybízejí: ,,Povedlo se vám v minulém roce ve vaší knihovně něco pěkného? Akce, nová lekce, přestavba, zavedení nové služby? POCHLUBTE SE!“ Uzávěrka zasílání přihlášek do kategorie Počin školních knihoven byla do 31. ledna, ale zpoždění kvůli pozdní publikaci zprávy v krajanských médiích bude asi prominuto. Přihlášku je možné podat prostřednictvím elektronického formuláře na stránkách: ***https://www.npmk.cz/knihovna/sukova-knihovna/suk-cteme-vsichni/pocin-skolnich-knihoven-ceny-suk-cteme-vsichni***

****

Restaurant (a český a slovenský klub) Bohemia House zve srdečně všechny krajany na zábavný a poučný večer s
pražským komikem, hercem, písničkářem a autorem programu 50 na 50 rádia Evropa 2

Arnoštem Frauenbergem v jeho speciální londýnské adaptaci komedie 50 na 50
v sobotu 19. února od 19 hodin

v Restauraci Bohemia, 74 West End Lane, W6, nedaleko stanice metra West Hampstead. Vstupenky ke koupi na:
https://www.designmynight.com/london/whats-on/comedy/stand-up-comedy-specil-arnota-frauenberga-50-na-50?t=tickets.

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA

Slovenský lietajúci automobil ako prvý certifikovaný EU...

Slovenský jedinečný lietajúci automobil AirCar firmy Klein Vision konstruktéra prof. Štefana Kleina má ako prvý v Europe plnú certifikaciu European Aviation Safety Agency (EASA) po sérii 70 hodín skušobných letov medzi Nitrou a Bratislavou. AirCar dosahuje vo vzduchu rýchlosť viac ako 200 km/h a na zemi 160km/h a doletí do vzdálenosti 700km. Motor BMV spotrebuje 15 litrov obyčajného benzínu na hodinu a 8 litrov na 100km na zemi a za 2 minúty a 15 sekund sa zrobí automatická premena z auta na lietadlo. Firma vraj plánuje s dvojosobovú AirCar lietanie z Londýna do Paríža ako komerčné taxi (340km za dve hodiny).

Slovenský jedinečný lietajúci automobil AirCar

Prezident Zeman jmenoval nové rektory

Prezident Miloš Zeman jmenoval na pražském hradě – kam se po téměř půl roce vrátil z Lán – jedenáct nových rektorů vysokých škol a pak předal Fondu ohrožených dětí Klokánek šek z prezidentského fondu. Během jmenování rektorů prezident zdůraznil, že je nutné usilovat o zvýšení prestiže vysokých škol vzhledem k mezinárodním žebříčkům a rektorce Univerzity Karlovy Mileně Králíčkové sdělil, že je slabým argumentem, že univerzita je o něco lepší než univerzita v Oregonu a vyjádřil naději, že pod jejím vedením prestiž UK vzroste. Prezident také odmítl podat ruku rektorovi brněnské JAMU Petru Michálkovi, autoru satirické divadelní hry Ovčáček čtveráček.

Poslanci podpořili zákaz plastových výrobků na jedno použití

Čeští poslanci podpořili návrh zákona zakazující výrobu a používání plastových výrobků na jedno použití, jako příbory, kelímky, talíře, brčka do pití, vatové tyčinky a nejrůznější obalové materiály, ale také například filtry cigaret. Předali návrh výboru pro životní prostředí poté, co nikdo nebyl proti. Zákon by měl být v nejbližší době schválen a bude platit od července příštího roku a měl snížit spotřebu jednorázových plastových výrobků o zhruba jednu a tři čtvrtě miliardy kusů, což už bude znát. Zároveň jako další novinku ustanoví podmínky zálohování vratných plastových lahví.

DOPIS Z PRAHY:

Osamocená Ukrajina

Píšu toto týden před koncem ledna, takže vy už dnes možná víte více. Všichni v tisku, kterým obvykle věřím, se shodují na tom, že ruská invaze Ukrajiny je už skoro hotová věc. Já to nedokážu ztrávit, přestože tomu tolik okolností nasvědčuje.

Nemyslím tím jenom těch 100 000 ruských vojáků u ukrajinské hranice, ale taky například to, že v čele USA stojí starý, slabý a popletený prezident, že v Německu je "nezajetá" nová vláda, že vůdci Evropské Unie žárlí na Severoatlantickou alianci, že ruské zásoby peněz jsou momentálně vysoké díky zdražování ropy a plynu, že v Evropě i v širém světě pořád zuří zabijácká pandemie, abych zmínil alespoň některé Putinovi příznivé okolnosti. Za zmínku stojí jistě i to, že invaze se musí konat když je zmrzlo. Jinak by ruské tanky zapadaly do bahna.

Zajímavé je, že když se rozpomenu na to, co jsme se učili kdysi ve škole, tak dávná historie Ruska jaksi splývala s historií Ukrajiny (viz kníže Vladimír Jasné sluníčko). Teprve v nedávných letech jsem pochopil, že Ukrajina a Rusko jsou oddělené nádoby. Upřímně řečeno: kdo z nás rozezná ukrajinštinu od ruštiny? Já těžko, a to jsem z ruštiny maturoval, neboť to tehdy bylo povinné. Této podobnosti lze vhodně využít v ruské propagandě, což tato činí.

Z hlediska České republiky je nezanedbatelný fakt, že zde máme spoustu Ukrajinců, za kterými by - v případě války - nepochybně přišlo mnoho dalších.

V britském tisku (který jakž-takž sleduji) už píší o tom, kdo by mohl být předsedou loutkového režimu, který Putin na Ukrajině ustanoví.

Vloni v srpnu jsme si připomínali už třiapadesát let od sovětské invaze do Československa. Ruská invaze na Ukrajinu by přece nemohla než ukázat celému světu, že dnešní ruský režim není ani o chlup lepší, nežli byl před půl stoletím režim sovětský. Jestli Putin obsadí Ukrajinu, tak pochybuji, zda se idea svobody a demokracie ještě někdy dokáže postavit na nohy.

Putin evidentně sází na to, že Ukrajině nikdo jinak než "obchodně" nepomůže; všichni jsme si zvykli na pohodlný život bez rizika. Němci dokonce jsou tak opatrní, že dodávky do Ukrajiny musí Německo oblétávat.

Z poklidné Prahy zdraví do Londýna frustrovaný Honza Krátký

****

The **Friends** *of* **Czech Heritage oznamují nové termíny odložených přednášek**

Martyn Bond: A Castle in Bohemia, an Austro-Japanese Count, and the Future of Europe

neboli příběh hraběte Richarda Coudenhova-Calergiho, meziválečného diplomata a zastánce sjednocení Evropy

se nyní bude konat na zoomu 9. února 2022 v 18 hodin

Booking: *https://www.eventbrite.co.uk/e/a-castle-in-bohemia-an-austro-japanese-count-and-the-future-of-europe-tickets-231862626357?utm_campaign=post_publish&utm_medium=email&utm_source=eventbrite&utm_content=shortLinkNewEmail*

Přednáška Marka Hilla o českém skle nyní bude na velvyslanectví ČR 15. března v 18.30

Booking přes *info@czechfriends.net* **Informace také na** ***na*** *www.czechfriends.net*

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA VE ZKRATCE

- Poslanec STAN Jan Farský, který chtěl zároveň být poslancem a pobývat na univerzitní stáži ve Spojených státech, se pod vlivem tlaku veřejnosti vzdá poslaneckého mandátu. Má se z USA dostavit na schůzi sněmovny v polovině února a mandátu se vzdát. Nahradí jej v lavici Jarmila Levko, která nyní vede divadlo FX Šaldy v Liberci.
- Na Slovensku v súčasnosti pribúda 8500 prípadov varianty omikron denne, z 3500 v minulom týždni a podľa šéfa Institutu zdravotných analýz Mateja Mišíka vlna omikronu v krajine postupne silnie. Najvyšší nárast až dve percentá pozitívne testovaných je v okresoch Námestovo, Tvrdošín, Stropkov a Dunajská Streda. Počty hospitalizovaných pacientov ale zatiaľ klesajú.
- V ČR vlna varianty omikron podle ředitele Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislava Duška nyní během přelomu ledna a února vrcholí a počet nově nakažených dosáhl čísla 47 220. Nyní by měla podle tvrzení Duška v Radiožurnálu už začít klesat, nejdříve v Praze a ve středních Čechách, neboť tam začala. S rozvolňováním – což činí některé evropské země – je zatím podle prezidenta České lékařské komory Milana Kubka nutné počkat do doby než omikron přejde.
- Slovenská Národná kriminálna agentúra (NAKA) vyšetruje smrť bývalého riaditeľa Vojenskej spravodajskej služby (VSS) Petra Bučku ako podozrenie z úkladnej vraždy. Bučku mal mrtvého nájsť v kameňolome Slovenského vodohospodárskeho podniku pri Devíne na predmestiu Bratislavy okoloidúci psičkár.

****

OKÉNKO, česká a slovenská komunitní organizace propaguje **České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné České a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s Českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z Českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. *Detaily/info: www.okenko.uk a email: info@okenko.uk* Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

Okénko.co.uk
Empowering Czechs & Slovaks in

****

ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ
se konají na zoomu jednou měsíčně v neděli ve 14 hod
Obnovení bude ještě po pandemii oznámeno !

SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP http://www.scmlondon.org
sa opäť konajú o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe a v pondelok a prvý piatok o 19.30 s covidovými opatreniami

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?
Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)
Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk
Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

CHCETE VĚDET CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?
Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*
Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO
The Dvořák Society for Czech and Slovak Music
Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma
Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org **) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org**

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk
Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP

****

BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON
Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?
Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.
Rekonstruovaná restaurace otevřena pondělí až čtvrtek 12 - 22 hod, pátek a sobota 12 - 23 hod a v neděli 12 – 21 hodin. Telefon: klub 0207 328 0131, restaurace 0207 372 1193. V týdnu v poledne dvouchodové obědové menu £12 (kuchyň otevřena do 21hod v týdnu a v sobotu, v 19 hodin v neděli)

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*